

23.4.2003

Suomen Eläinlääkäriliitto: vuoden eläinlääkintäteoksi HY:n tutkijaryhmän aktiivinen toiminta sikojen hyvinvoinnin edistämiseksi

Suomen Eläinlääkäriliitto on valinnut 26.4.2003 vietettävän maailman eläinlääkäripäivän kunniaksi vuoden eläinlääkintäteon. Valituksi tuli Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan kokeneen ja arvostetun tutkijaryhmän aktiivinen toiminta ja julkinen esilletulo Suomessa kasvatettavien sikojen hyvinvointiasioiden puolesta. Vuoden 2002 lokakuussa Helsingin Sanomissa julkaistiin laaja mielipidekirjoitus, jonka allekirjoittajina olivat Hannu Saloniemi, Olli Peltoniemi, Mari Heinonen ja Anssi Tast.

Ryhmä toi kirjoituksessaan esille kuinka tuotantoyksiköiden suurentaminen ja resurssien yhdistäminen sekä sikalan hoidon suunnittelu ja rationalisointi on taloudellisesti hyvin perusteltua ja sinänsä sikatalouden kilpailukykyä lisäävää kehitystä. Oikein toteutettuna se on myös sian etujen mukaista. Kritiikkiä sai viime aikainen kehitys, jossa kustannussyistä on usein päädytty tila- ja rakenneratkaisuihin, joissa eläinten hyvinvointi ei toteudu tutkijoita tyydyttävällä tavalla. Ryhmän mielestä on väärin, että eläinten hyvinvointiin panostavat tuottajat, jollaisia monet perinteisistä ja myös suuryksiköiden tuottajista yhä ovat, joutuvat kilpailemaan samoilla markkinoilla ”uustehotuotannon” menetelmin tuotetun sianlihan kanssa.

Tuotantoeläimille tulee tarjota olosuhteet, joissa ne voivat käyttäytyä lajilleen tyypillisesti. Sialle tärkeitä ovat erityisesti liikkumis- ja tonkimismahdollisuus. Viime vuosien kehitys sikalarakentamisessa on tukenut huonosti tätä asiaa. Tällä hetkellä merkittävä osa suomalaisista porsaista tuotetaan olosuhteissa, joissa emakko on pitkiä aikoja suljettuna häkkiin tai pääsee jaloittelemaan vain vähän siitä huolimatta, että näitä kutsutaan pihattosikaloiksi. Emakot eivät pääse toteuttamaan lajinmukaista käyttäytymistään sen enempää liikkumisen kuin tonkimiskäyttäytymisenkään suhteen. Tästä aiheutuu erilaisia terveysongelmia.

Myös porsituskarsinoissa on monesti päädytty rakennuskustannus- tai työnsäästösyistä lajinmukaisuuden kannalta puutteellisiin ratkaisuihin. Ei ole puolusteltavissa, että vastasyntyneen porsaan karsinaympäristö on kokonaan ritilää, ilman mahdollisuutta kuivikkeisiin.

Stressaantumisen sika osoittaa esimerkiksi pureskelemalla karsinakumppaneittensa häntiä. Tästä seuraa paitsi kipua myös tulehdusten leviämisiä eri puolille elimistöä. Maailmalla tämä ongelma on yleisesti ratkaistu typistämällä porsaiden hännät pian syntymän jälkeen. Meillä tämä häntien katkominen on eläinsuojelusyistä kielletty. Ryhmä ei näe järkevänä sitä, että meillä on sallittu ja jopa tuettu rakenneratkaisuja, joissa hännänpurentaongelmat ovat todennäköisiä.

Ryhmä kiinnitti myös huomiota joissakin isoissa yksiköissä toteutettuun työrutiineihin liittyvään lääkkeiden käyttöön. Tämä on yleinen tapa muualla maailmassa, mutta ei vastaa pohjoismaista käsitystä lääkkeiden hallitusta, mahdollisimman vähäisestä käytöstä ja hyvästä elintarviketurvallisuudesta.

Tutkijaryhmän kirjoitus herätti vilkasta keskustelua eläinlääkäriseurassa ja myös tuottajien keskuudessa. Sillä oli myös konkreettinen vaikutus sikojen hyvinvointiin. Maa- ja metsätalousministeriön maatalousosasto halusi yliopiston edustajan (Olli Peltoniemi) työryhmään, joka päättää niistä sikaloiden rakennusvaatimuksista, jotka ovat edellytyksenä investointitukien saamiseen. Koskaan aikaisemmin eläinlääkäriseurasta ei ole ollut edustajaa tässä ryhmässä. Koska investointituella on aivan ratkaiseva merkitys sikaloiden taloudessa, rakennusvaatimukset tulevat myös käytännössä toteutetuksi.

Suomen Eläinlääkäriliitto voi valita vuoden eläinlääkintäteoksi yksityisen henkilön, yrityksen tai yhteisön toiminnan tai päätöksen, jolla on merkittävä suotuisa vaikutus ammattikuntaan, eläinten hyvinvointiin tai kansanterveyteen. Tänä vuonna valittu tutkijaryhmän teko oli erityisen rohkea, sillä ryhmällä on

23.4.2003

huomattavaa tutkimusrahoitusta teurastamojärjestöiltä ja oli oletettavissa, että ainakin osa niistä suhtautuisi kirjoituksen mielipiteisiin kielteisesti. Eläinlääkäriliitto katsookin, että tutkijaryhmä on kiitettävällä ja aivan erityisellä tavalla tuntenut vastuunsa suomalaista eläintä ja pitkällä tähtäimellä myös suomalaista kotieläintuotantoa kohtaan. Näemme, että suomalainen lihantuotanto ei voi kestävästi kilpailla pelkällä hinnalla, vaan sen tulee profiloitua eettisesti kestävään ja terveyttä edistävään suuntaan.

Lisätietoja:

Ari-Matti Pyyhtiä
puheenjohtaja
Suomen Eläinlääkäriliitto
gsm: 0400 853 735

Lumia Ojajärvi
tiedottaja
Suomen Eläinlääkäriliitto
puh: 09-7745 4817

Suomen Eläinlääkärilehden 110-vuotisjuhlaseminaari maailman eläinlääkäripäivänä
Eläinlääkäri, eläintemme hyvinvointi ja elintarvikkeiden turvallisuus

Eläinlääkärit kertovat eläinten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä siitä miten tuotantoeläinten hyvinvoinnilla on merkitystä eläimelle itselleen ja elintarvikkeidemme turvallisuudelle. Tule kysymään eläinlääkäreiltä eläimistä ja niiden terveydestä sekä elintarvikkeiden turvallisuudesta.

Vietämme Suomen Eläinlääkärilehden 110-vuotisjuhlaa ja maailman eläinlääkäripäivää lauantaina 26.4.2003 Helsingin yliopiston Porthanian luentosali P IV:ssä klo 13.00–16.00. Tilaisuudessa palkitaan vuoden eläinlääkintäteko. Tervetuloa!

Lumia Ojajärvi
tiedottaja
Suomen Eläinlääkäriliitto
puh: 09-7745 4817

Suomen Eläinlääkäriliitto ry

Suomen Eläinlääkäriliitto on vuonna 1892 perustettu eläinlääkäreiden etujärjestö. Liitto toimii yhdysiteenä jäsenten kesken, edistää eläinlääketiedettä ja käytännön eläinlääkintää. Se kehittää eläinlääkintäjärjestelmää Suomessa ja valvoo eläinlääkärikunnan ammatillisia, yhteiskunnallisia, taloudellisia ja sosiaalisia etuja.

Eläinlääkäriliitto julkaisee alan kirjallisuutta, tukee eläinlääketieteellistä tutkimusta, järjestää esitelmä-, luento- ja koulutustilaisuuksia sekä eläinlääkäripäivät.

Eläinlääkäriliitto tekee eläinlääkintää koskevia esityksiä, ja edustaa jäseniään suhteessa muihin ammatillisiin yhteenliittymiin ja ulkomaisiin eläinlääkärijärjestöihin. Lisäksi liitto neuvottelee eläinlääkärikunnan puolesta ammatillisissa, yhteiskunnallisissa, taloudellisissa ja sosiaalisissa kysymyksissä.

Lisätietoja Internet –osoitteesta www.sell.fi